

Source	Manager
Date	12 February 2019
Nr. of Page(s)	2

กรีนพีซตั้งคำถามPDP2018

มองข้ามความยั่งยืน-ไร้แบบประเมินSEA

กรีนพีซค้านแผน PDP 2018 ไร้เนื้อหา การพัฒนายั่งยืนและไม่มีแบบประเมินผลกระทบทางยุทธศาสตร์ ข้ำพาประเทศเสี่ยงพึ่งพาก๊าซ LNG นำเข้าจำนวนมาก ตั้งข้อสังเกตไฟฟ้าสำรองล้น ทำไมยังต้องสร้างโรงไฟฟ้าใหม่เพิ่มอีก ส่อใช้โปรเจกต์อาเซียน พาวเวอร์กริด เทไฟฟ้าสำรองขายเพื่อนบ้าน

แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทยฉบับล่าสุด หรือ PDP 2018 (Power Development Plan 2561-2580) ที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) เมื่อเร็ว ๆ นี้กลายเป็นประเด็นให้คนในแวดวงพลังงาน และแวดวงสิ่งแวดล้อมวิพากษ์วิจารณ์ถึงจุดแข็ง-จุดอ่อน รวมถึง ในมิติอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม เนื้อหาของแผน PDP ฉบับล่าสุดพบว่ามียหลายประเด็นที่ไม่ได้ระบุเอาไว้ ทั้งที่มีความสำคัญคือ ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสังคมและสิ่งแวดล้อม

"จรรยา เสนพงศ์" ผู้ประสานงานรณรงค์ด้านพลังงานและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กรีนพีซ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กล่าวกับ "ประชาชาติธุรกิจ" ถึงแผน PDP 2018 ว่า ได้ตั้งข้อสังเกตถึงแผน PDP ดังกล่าวไว้ 5 ประเด็นคือ 1) กำลังผลิตไฟฟ้าส่วนใหญ่ยังคงใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลในการผลิตไฟฟ้า อย่างก๊าซธรรมชาติเหลว หรือ LNG ที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศจำนวนมาก อาจทำให้ประเทศมีความเสี่ยง หากต้องพึ่งพาก๊าซมากเกินไป โดยเฉพาะเพื่อมาทดแทนโรงไฟฟ้าถ่านหินของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ทั้งที่ศักยภาพในแต่ละ

พื้นที่สามารถพัฒนาโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทนได้ และยังช่วยลดการนำเข้าพลังงาน และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้วย 2) ไม่มีแผนสำรอง หรือแบบจำลองอื่น ๆ ในกรณีที่สถานการณ์การผลิตและความต้องการใช้ไฟฟ้าไม่ได้เป็นไปตามที่ คาดการณ์ไว้จะดำเนินการอย่างไร

3) ไม่มีการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบทางยุทธศาสตร์ หรือ Strategic Environmental Assessment : SEA ที่จะเป็เครื่องมือในการประเมินภาพรวมก่อนที่จะมีการตัดสินใจว่าควรสร้างโรงไฟฟ้าในพื้นที่หรือไม่ 4) ไม่มีการระบุถึงมาตรการด้านสิ่งแวดล้อม เนื่องจากแผนดังกล่าวมีโรงไฟฟ้าใหม่ทยอยผลิตไฟฟ้าเข้าระบบอย่างต่อเนื่องในทุกปี ซึ่งควรมีมาตรการรองรับในกรณีที่เกิดสถานการณ์ฉุกเฉินและปกติ และ 5) เรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ SDG ไม่ได้ถูกผนวกรวมไว้ในแผน PDP ฉบับดังกล่าว

"ทั้งแผนมีความมุ่งหวังเดียวคือต้องสร้างโรงไฟฟ้าขนาดใหญ่อย่างต่อเนื่องแบบเป็นรายภูมิภาค ทั้งที่อาจใช้แนวทางอื่น ๆ เข้ามาเสริมได้ เช่น ส่งกระแสไฟฟ้าผ่านระบบสายส่งเข้ามาในพื้นที่ หรือควรเลือกผลิตไฟฟ้าจากศักยภาพของแต่ละพื้นที่ เช่น การส่งเสริม พลังงานหมุนเวียน เป็นต้น ฉะนั้น ในทางปฏิบัติจริง ๆ ในแต่ละภาคอาจไม่มีความจำเป็นต้องสร้างโรงไฟฟ้าใหม่ก็ได้ แต่ที่น่าตกใจคือ ในแผนไม่ได้พูดถึงประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการลดการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์เลย"

"จรรยา" กล่าวเพิ่มเติมถึงการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ตามแผน PDP ฉบับนี้ถือว่าไม่มีความท้าทาย เนื่องจากเป็นแผนที่ดำเนินการได้อยู่แล้ว และ ไม่ได้แตกต่างจากแผน PDP 2015 ฉบับเดิมมากนัก ซึ่งในทางปฏิบัติ กระทรวงพลังงานควรตั้งเป้าหมายให้สูงกว่านี้ เพราะหากดำเนินการได้ ประชาชนและประเทศจะได้ประโยชน์

อย่างไรก็ตาม ก่อนหน้านีทางกรีนพีซได้เข้าร่วมทุกเวทีที่กระทรวงพลังงาน จัดขึ้น เพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อแผนดังกล่าวว่าควรเพิ่มประเด็นเรื่องความยั่งยืน และต้องจัดทำ SEA ในเวทีต่าง ๆ รวมถึงต้องการให้เผยแพร่ปริมาณสำรองไฟฟ้า (reserve margin) ในแต่ละปี ให้ชัดเจน เพราะแผน PDP 2015 มีปริมาณ

ไฟฟ้าคงเหลือในระบบสูงถึง 36% ในขณะที่ค่ามาตรฐานปริมาณสำรองอยู่ที่ 15% เท่านั้น เท่ากับว่าปริมาณไฟฟ้าในระบบมีมากกว่าความต้องการใช้ ทั้งนี้ต้องจับตาโครงการพัฒนาระบบสายส่ง ASEAN Power Grid หรือการเชื่อมโยงระบบไฟฟ้าในอาเซียนที่อยู่ในระหว่างการพัฒนาขึ้น ในกรณีที่ไฟฟ้าเหลือในระบบจำนวนมาก มีความเป็นไปได้สูงที่ภาครัฐอาจจะ นำไฟฟ้าส่วนเกินจำหน่ายให้กับประเทศเพื่อนบ้านได้

รายงานข่าวเพิ่มเติมระบุว่าแผน PDP ดังกล่าวมีการปรับลดการรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนลดลงอย่างมาก ทำให้กระทบต่ออุตสาหกรรมพลังงานทดแทนที่ไม่สามารถเติบโตทางธุรกิจได้ ทั้งที่ก่อนหน้านี้ภาครัฐโดยกระทรวงพลังงานได้มีความพยายามส่งเสริมและจูงใจผู้ประกอบการให้เข้ามาลงทุนด้านพลังงานทดแทน นอกจากนี้คือการรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนตามแผน PDP ฉบับนี้จะเริ่มรับซื้อในอีก 10 ปีข้างหน้า นั้นหมายความว่าพลังงานทดแทนในส่วนที่ต้องรับซื้อจากผู้ประกอบการจะไม่มีการขายด้วย

แผน PDP 2018 ลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก

ประเทศไทยได้ตั้งสัตยาบันร่วมเป็นรัฐภาคีภายใต้กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change : UNFCCC) และพิธีสารเกียวโต (The Kyoto Protocol : KP) คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ไทยแสดงเจตจำนงลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ในการประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Conference of Parties : COP) สมัยที่ 20 ได้ประเมินศักยภาพการลดก๊าซเรือนกระจกของไทยที่ 7-20% ภายในปี 2563 เทียบกับปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในสภาวะปกติ

จากรายละเอียดข้างต้น ทำให้สาระสำคัญของแผน PDP 2018 จะต้องรับผิดชอบสังคมและสิ่งแวดล้อม นั่นคือ "นโยบายการลดก๊าซเรือนกระจก" โดยแผน PDP ฉบับล่าสุด ช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลงได้ เมื่อเปรียบเทียบกับแผน PDP 2015 ทั้งนี้ ในรายละเอียดดังกล่าวกำหนดให้มี โรงไฟฟ้าใหม่ที่ใช้ก๊าซเป็น

เชื้อเพลิงมากขึ้น เพื่อทดแทนโรงไฟฟ้าถ่านหินกระบี่และเทพา รวม 2,800 เมกะวัตต์ ที่ยัง ไม่สามารถพัฒนาโครงการได้

เนื่องจากยังอยู่ในระหว่างทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ ตามแผน PDP ฉบับนี้ ในปี 2570 คาดการณ์ว่าจะมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ 94,007 พันตันก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ หรือลดลงมาอยู่ที่ 5,121 พันตันก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และในปี 2580 คาดว่าจะมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกประมาณ 103,845 พันตันก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

ทั้งนี้ความเข้มของการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ต่อหน่วยผลิตไฟฟ้าสอดคล้องกับสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าตามประเภทเชื้อเพลิง โดยค่าความเข้มการปลดปล่อยก๊าซจากการผลิตไฟฟ้าต่อหน่วยพลังงานไฟฟ้าของแผน PDP 2018 จะมีค่าต่ำกว่าแผนเดิม และในปี'70 ความเข้มการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อหน่วยพลังงานไฟฟ้าเพียง 0.339 KgCO₂/kWh ซึ่งถือว่าต่ำกว่าแผนเดิมที่มีการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่อหน่วยพลังงานไฟฟ้าประมาณ 0.363 KgCO₂/kWh ลดลง 0.024 KgCO₂/kWh และในปี 2580 ค่าความเข้มการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่อหน่วยพลังงานไฟฟ้าจะมีค่าประมาณ 0.283 KgCO₂/kWh

กรีนพีซหนุนพลังงานทดแทน - แผน PDP ฉบับล่าสุด ทั้งเอกชน-เอ็นจีโอ ต่างตั้งคำถามว่าทำไมใช้ศักยภาพด้านพลังงานทดแทนน้อยมาก และปัจจุบันต้นทุนผลิตก็ลดลงเป็นอย่างมาก แต่กลับให้ความสำคัญกับโรงไฟฟ้าขนาดใหญ่ ที่ใช้ก๊าซ LNG เป็นเชื้อเพลิง และต้องนำเข้าเป็นจำนวนมาก ซึ่งมีความเสี่ยงด้านความมั่นคง และราคาที่มีความผันผวน